INSPIRED

POWERED BY
SEBASTIAN KULCZYK
INCREDIBLES

Szanse i zagrożenia – odpowiedzialność społeczna i środowiskowa firm IT

Diagnoza / Rekomendacje / Inspiracje

Wprowadzenie **3**

Rozdział 1
Szanse i zagrożenia – odpowiedzialność firm IT **5**

Rozdział 2
ESG w polskich firmach IT **10**

Wpływ środowiskowy 13
Wpływ społeczny 17
Ład korporacyjny 20

Rozdział 3
Perspektywy branży IT/ICT **27**

Rozdział 4
O raporcie **32**

Wprowadzenie

Firmy technologiczne w XXI wieku stały się centrum współczesnych gospodarek, a producenci sprzętu, oprogramowania i aplikacji wpływają praktycznie na każdy aspekt naszej codzienności. Dwuletnia pandemia jedynie przyspieszyła proces digitalizacji. Wzrost znaczenia i wpływu branży powinien nieść za sobą wzrost jej odpowiedzialności.

Raport „Szanse i zagrożenia - odpowiedzialność społeczna i środowiskowa firm IT" – zrealizowanego pod koniec 2021 roku. Celem INSPIRED oraz InCredibles było zdiagnozowanie, w jaki sposób spółki technologiczne w Polsce odpowiadają na współczesne wyzwania związane ze zmianami klimatu, utratą bioróżnorodności, nierównościami społecznymi oraz ochroną danych osobowych i prywatności. W ramach badań analizowaliśmy stopień upowszechnienia takich koncepcji jak społeczna odpowiedzialność biznesu, ESG i zrównoważony rozwój.

Do badania zaprosiliśmy ponad 400 przedsiębiorstw. W ankiecie pytaliśmy o realizowane działania związane z kwestiami istotnymi (ang. *materiality*) dla sektora „software & computer services" zdefiniowanymi na podstawie metodologii SASB i MSCI, czyli tych aspektów ESG, na które zwracają uwagę inwestorzy, instytucje finansowe, klienci i konsumenci. Okazało się to nie lada wyzwaniem dla respondentów, dlatego tym bardziej dziękujemy wszystkim, którzy poświęcili czas na wypełnienie kwestionariusza. Jednocześnie już rozmowy na etapie realizacji badania utwierdziły zespół badawczy i partnerów w przekonaniu, że jest to temat ważny, chociaż nie do końca zrozumiały dla wielu zarządzających, którzy nadal widzą w nim trend, dodatek, a nie szansę na rozwój biznesu. Oczywiście na rynku nie brakuje liderów, którzy pod kątem zarządzania aspektami społeczno-środowiskowymi swojej działalności mogą zaliczać się do światowej czołówki. Niemniej jest to bardzo wąska grupa.

Mam nadzieję, że diagnoza zawarta w tym raporcie, pomoże uporządkować i zdefiniować aspekty związane z odpowiedzialnością firm IT wobec środowiska i społeczeństwa, a także, że rozpocznie szerszą dyskusję branżową na ten temat. Pomocne w tej kwestii mogą okazać się zawarte w niniejszym opracowaniu dobre praktyki, inspiracje oraz podpowiedzi, od czego zacząć?. Jeśli raport zachęci choć część Czytelników do działania, to dla autorów będzie to powód do ogromnej satysfakcji – każdy z nas ma bowiem swoją rolę do odegrania, by spowolnić zmiany klimatyczne oraz przyczynić się do realnej poprawy jakości życia.

Marta Lesiewska
Founder & Consultant
INSPIRED | Corporate Responsibility

Szanowni Państwo,

od 2017 roku zapraszamy do naszego programu mentoringowego InCredibles najbardziej utalentowanych młodych przedsiębiorców, których technologiczne firmy i projekty piszą kolejny rozdział historii gospodarki. I konsekwentnie stawiamy na ludzi z misją.

O kim mowa? O tych, którym nie jest obojętne, w jakim stylu budują swój biznes i jaką w tym rolę odgrywają ich pracownicy, klienci, wspólnicy czy kontrahenci. Promujemy tych, dla których kodeks etyczny, ochrona środowiska, wspieranie słabszych oraz wrażliwość społeczna nie są jedynie łatkami, którymi doraźnie cerują brak zrozumienia zmieniającego się świata.

Nasze badanie „Polskie firmy technologiczne wobec globalnych wyzwań", które stanowi punkt wyjścia tego raportu pokazuje, że świadomość tytułowych wyzwań w krajowej branży jest ciągle niska. Trudno też oprzeć się wrażeniu, że dla większości ankietowanych zrównoważony rozwój to bardziej przejściowa fanaberia i koszt, niż ważny i trwały trend wpływający na wartość firmy.

Nowoczesna gospodarka wymusza jednak nowe reguły gry. Bez wszechstronnej, autentycznej strategii ESG coraz trudniej będzie pozyskiwać kolejne rundy finansowania, kredyty czy klientów. Trudniej będzie też wygrywać zagraniczne przetargi, tworzyć międzynarodowe konsorcja, transferować know-how, czy przyciągać najbardziej wartościowych pracowników.

Na szczęście, prezentowane badanie potwierdza też, że mamy w Polsce liderów, którzy chcą i potrafią łączyć ekonomiczne korzyści z troską o ludzi i środowisko naturalne. Czego natomiast ten raport nie pokazuje? Rosnących oczekiwań najmłodszych pracowników, dla których autentyczna odpowiedzialność pracodawców staje się kluczowym kryterium decyzji, czy będą chcieli dla nich pracować. Nowe idzie…

Pożytecznej lektury,
Sebastian Kulczyk

1

Szanse i zagrożenia – odpowiedzialność firm IT

Taryfa ulgowa dla branży technologicznej skończyła się w zachodnim świecie już kilka lat temu. Tworzenie ułatwiających codzienność technologii przestaje wystarczać – **coraz częściej liczy się już nie tylko „co jest tworzone", ale również „jak jest tworzone". Ślad węglowy, etyka i prawa człowieka stają się już w działalności firm technologicznych tak samo ważne jak jakość kodu czy interfejs użytkownika.**

Eksperci policzyli, że **sektor technologiczny** odpowiada już za **za 4% globalnej emisji gazów cieplarnianych,** a biorąc pod uwagę wykładnicze wręcz tempo jego rozwoju, można się spodziewać, że liczba ta będzie tylko rosła. Środowiskowe plusy nowoczesnych technologii, takie jak ograniczenie podróży służbowych czy eliminacja papieru, nie pozwalają zapomnieć o minusach – ogromnym śladzie węglowym ze względu na znaczny wzrost zużywanej energii czy problemach z recyklingiem i zarządzaniem elektrośmieciami.

Nowoczesne technologie to także inne niż środowiskowe ryzyka. Przykładowo technologia szyfrowania z jednej strony zapewnia nam bezpieczeństwo i prywatność, a z drugiej jest trudna do śledzenia przez organy ścigania i służby wywiadowcze, co ułatwia rozwijanie się przestępczości i zwiększanie obrotów czarnego rynku. Specjaliści[1] wskazują także na ryzyka związane m.in. z utrwalaniem stereotypów i podejmowaniem dyskryminujących decyzji przez systemy sztucznej inteligencji, ograniczaniem prywatności użytkowników, wprowadzeniem rozwiązań umożliwiających szerzenie nienawiści i *fake newsów* czy wykorzystaniem tzw. minerałów konfliktowych wydobywanych przy udziale dzieci lub współczesnych niewolników. Firmy technologiczne nie są także wolne od wyzwań wspólnych dla wszystkich organizacji związanych z różnorodnością pracowników, równymi płacami kobiet i mężczyzn i dbałością o stabilne podstawy ładu korporacyjnego (strukturę organizacji, model biznesowy, sposoby przestrzegania zasad etyki biznesowej).

Wyzwania związane z kwestiami środowiskowymi, społecznymi i ładu korporacyjnego, czyli **ESG (z ang. E-Environmental, S-Social, G-Governance)**, wobec firm technologicznych są tym bardziej istotne, że sektor ten charakteryzuje stosunkowo niewielki zakres regulacji w omawianym zakresie. Niemniej sytuacja ta dynamicznie się zmienia, co zauważalne jest w przypadku start-upu. Imponującym przykładem jest ostatnia, największa dotychczas inwestycja funduszu venture capital Balderton Capital, która zainwestowała w grupę Ramp Network (54 mln euro). Balderton inwestuje wyłącznie w przedsiębiorstwa, które operują według najwyższych standardów ESG – dla polskiego start-upu to wielka szansa na dynamiczny rozwój, ale też wysoko postawiona poprzeczka dla sektora IT ogólnie.

Eksperci policzyli, że sektor technologiczny jest obecnie odpowiedzialny już za

4%

globalnej emisji gazów cieplarnianych

Do wyprodukowania **jednego bitcoina** potrzeba 17 MJ energii[2], czyli tyle, ile uwalniane jest podczas 1312 wyładowań piorunów. Roczna emisja gazów cieplarnianych związana z produkcją bitcoina to ponad **22 mln ton CO2e[2]** – podobną ilość dwutlenku węgla generują w ciągu roku kraje takie jak Jordania czy Estonia. To więcej niż emisje ponad 120 innych państw na świecie[3].

W Polsce standardy, procesy implementacji i monitoringu zostały opracowane m.in. dla producentów towarów tradycyjnych oraz dla dostawców energii elektrycznej. W sektorze IT stopień przejrzystości działań i ładu jest minimalny. **Wejście na ścieżkę ESG jest każdorazowo indywidualną decyzją konkretnego przedsiębiorstwa** i praktycznie zawsze oznacza zmiany i stawienie czoła bieżącym wyzwaniom. **Kluczowe wydaje się pozbycie „short terminismu", który jest często główną przeszkodą w uwzględnianiu zrównoważonego rozwoju w planowaniu strategicznym i decyzjach dotyczących inwestycji kapitałowych.**

Sceptyczność firm technologicznych czy pasywna postawa wobec alarmujących wyzwań ESG zauważają nie tylko eksperci, ale przede wszystkim ich masowi użytkownicy. W Stanach Zjednoczonych zaledwie 4 lata temu aż 71% osób postrzegało firmy technologiczne jako mające pozytywny wpływ na rozwój kraju. W roku 2020 odsetek ten spadł do 50%.

Fakty te nie oznaczają, że branża IT straciła czujność i nie odpowiada na dynamiczne wyzwania z obszaru ESG. Największe na świecie firmy technologiczne, takie jak Google (Alphabet), Microsoft, Accenture, Salesforce czy Oracle, swoją działalność opierają na idei zrównoważonego rozwoju. W praktyce oznacza to wzrost gospodarczy prowadzący do zwiększania spójności społecznej (w tym m.in. zmniejszania rozwarstwienia społecznego, wyrównywania szans, przeciwdziałania marginalizacji i dyskryminacji) oraz podnoszenia, a co najmniej niepogarszania, jakości środowiska naturalnego. **Przykłady można znaleźć również w Polsce. Grupa Netguru przystąpiła do ruchu B-Corp (B-benefit Corporation),** oficjalnie zobowiązując się do uwzględnienia celów środowiskowych i społecznych w swojej strategii biznesowej.

Zobowiązania liderów przyciągają uwagę opinii publicznej, co przekłada się na rosnące oczekiwania wobec mniejszych podmiotów. Tendencje te zintensyfikowała pandemia koronawirusa. Sektor technologiczny wprowadził nowe zrównoważone inicjatywy, takie jak np. Green IT czy Tech for Good.

Tech for Good promuje wśród sektora IT wykorzystanie technologii do tworzenia pozytywnych zmian dla środowiska, ludzi i bioróżnorodności.

Green It to projekt, który ma na celu zredukowanie ilości zużytej energii elektrycznej przez sprzęt komputerowy. Firmy uczestniczące w inicjatywie decydują się na korzystanie z usług chmurowych, raportowanie śladu węglowego i jego redukcję. Duży nacisk kładą na optymalizację łańcucha dostaw, korzystanie z optymalizacji serwerów oraz stanowczo odmawiają prowadzenia interesów z firmami, które nie dbają o kwestie środowiskowe.

Dlaczego firmy technologiczne powinny zadbać o aspekty ESG?

Utrzymywanie stałej i długoterminowej współpracy ze swoimi klientami:

47% globalnych firm deklaruje, że kontrolują społeczny i środowiskowy wpływ swoich dostawców, **kolejne 25%** planuje wprowadzenie mechanizmów sprawdzania pod kątem ESG dostawców w najbliższym czasie[4].

Odpowiedź na oczekiwania pracowników i klientów:

74% dyrektorów generalnych uważa, że ich osobistym obowiązkiem jest zapewnienie, aby ich polityka w obszarach ESG odzwierciedlała wartości klientów i pracowników[5]. **93% przedstawicieli firm technologicznych w Polsce i Niemczech** zgadza się, że kwestie środowiskowe, społeczne i ładu korporacyjnego stają się coraz ważniejsze w ich strategii. **Motywacją są klienci (19%), zarządzanie kosztami (16%), dostęp do nowych rynków (10%)[6].**

Coraz mniejsze jest zainteresowanie pracą dla firm, które nie uwzględniają kwestii środowiskowych. Warto pamiętać, iż **pokolenie Z – przywiązujące ogromną wagę do kwestii zrównoważonego rozwoju – właśnie zaczyna pracę w sektorze IT.**

Zwiększenie wartości spółki:

Impact due diligence, czyli sprawdzenie spółek pod kątem czynników ESG, stało się standardem. **83% dyrektorów zarządzających i specjalistów ds. inwestycji** wskazuje, że byliby skłonni zapłacić przeciętnie około 10% premii za przejęcie firmy z pozytywnym wynikiem w kwestiach ESG w porównaniu z firmą negatywnie ocenianą w tych obszarach niefinansowych. **Dotyczy to nawet dyrektorów, którzy twierdzą, że programy ESG nie mają wpływu na wartość dla akcjonariuszy[7].**

Przygotowanie firmy do zmian, jakie niesie przyszłość:

Liczba regulacji ESG na rynkach inwestycyjnych wzrosła z 50 w 2010 do 325 w 2018 roku. Europejska taksonomia UE i Zielony Ład zwiększą ich znaczenie – w Unii Europejskiej od 2023 roku obowiązywać będzie Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) rozszerzająca (oraz uszczegóławiająca) obowiązek raportowania pozafinansowego na wszystkie firmy spełniające minimum dwa z kryteriów – **40 mln EUR obrotu netto, 20 mln EUR w aktywach, 250 lub więcej pracowników.**

Łatwiejszy dostęp do kapitału:

Coraz więcej banków oraz instytucji finansowych uzależnia wsparcie kapitałowe od podejścia i działań firm w obszarze zrównoważonego rozwoju. Ma na to wpływ m.in. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych, znane w skrócie jako SFDR (tj. z ang. Sustainable Finance Disclosure Regulation), które weszło w życie w marcu 2021 roku.

Polskie firmy IT nisko w rankingach ESG na globalnym rynku

Firma InvestVerte, dostawca usług analitycznych ESG dla rynku inwestycyjnego, łącząca w swoim modelu dane źródłowe ESG z finansowymi, przygotowała analizę porównawczą zaawansowania firm technologicznych pod kątem spełniania wymogów ESG. Analiza wpływu ESG oparta jest na mechanizmie *machine learning*, w którym odpowiednim wskaźnikom przypisano wagi. Dzięki takiemu podejściu wyniki E, S i G są stabilne w czasie, przejrzyste, a ich zmiana jest wyraźnym sygnałem poprawy lub spadku jakości działań ESG. Pod uwagę brane były spółki raportujące dane ESG z sektora „software & computer services" w Chinach, Francji, Niemczech, Hongkongu, Indiach, Japonii, Polsce, na Tajwanie i w Stanach Zjednoczonych. W celu porównania danych z różnych rynków wzięto pod uwagę kapitalizację rynkową. **Im wyższa liczba uzyskanych punktów w ratingu, tym lepiej firmy z danego rynku adresują ryzyka ESG.** Na tej podstawie widać wyraźnie, że polskie firmy technologiczne[9] otrzymują znacznie niższe wyniki niż producenci oprogramowania i firmy doradcze IT z rynków amerykańskiego, Europy Zachodniej czy Azji. Ma to ogromne znaczenie, biorąc pod uwagę globalną konkurencję na tym rynku – o kontrakty i inwestorów. Co więcej, analiza raportowanych danych wykazuje wartość spadkową w ciągu analizowanych osiemnastu lat. Warto w tym miejscu podkreślić, że dużą rolę w podnoszeniu jakości raportowania kwestii ESG w Niemczech, Francji i Chinach, odegrały regulacje państwowe.

Porównanie indeksu ESG dla spółek technologicznych (Computer Services) z wybranych rynków

(autor analizy: InvestVerte)

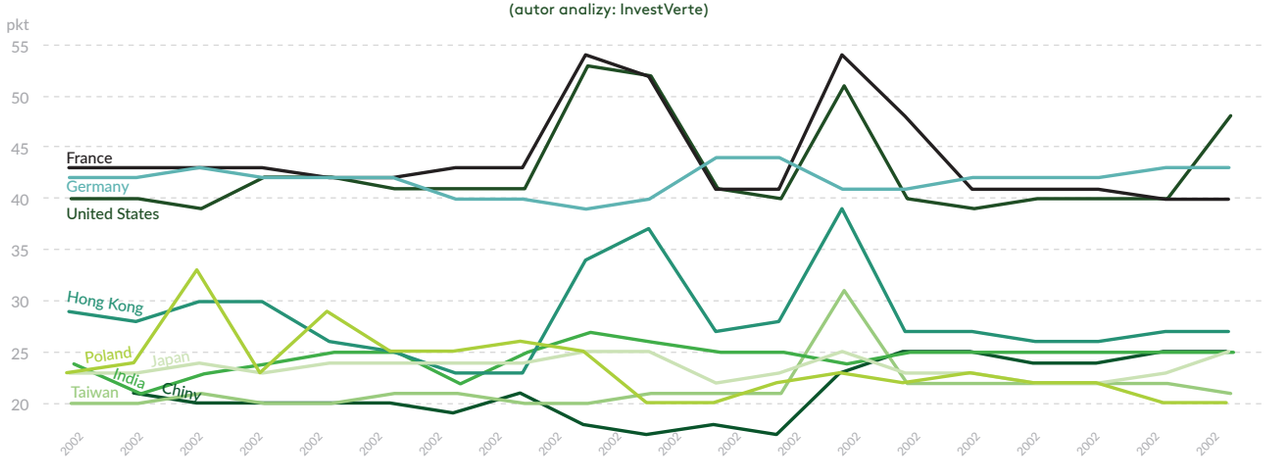

Z definicji sektor technologiczny to ogół usług i produktów pełniących funkcję przetwarzania i przekazywania informacji drogą elektroniczną. **Polski sektor technologiczny stanowi 7,6% rynku unijnego, a Polska zajmuje piąte miejsce wśród państw europejskich pod względem liczby zarejestrowanych przedsiębiorstw z sektora ICT oraz siódme miejsce, jeżeli chodzi o dynamikę wzrostu.** Liczba polskich przedsiębiorstw w branży technologicznej rośnie w średnim rocznym tempie około 10,1%. Sektor technologiczny składa się z trzech ściśle powiązanych ze sobą segmentów: sprzętu komputerowego, oprogramowania i usług informatycznych. Większość dochodów firm z sektora IT w 2011 roku pochodziła ze sprzedaży sprzętu komputerowego. Udział sprzedaży oprogramowania wynosił 14%, a usług informatycznych 29%. Najszybciej rozwijającymi się segmentami ICT są usługi wykonywane w chmurze, Big Data, sztuczna inteligencja, sprzedaż urządzeń i smartfonów, e-commerce, marketing cyfrowy, Internet Rzeczy oraz cyberbezpieczeństwo, fintech oraz automatyzacja procesów biurowych. W tym badaniu ujęto firmy z subsektorów oprogramowania oraz usług informatycznych.

2

ESG w polskich firmach IT

Badanie „Szanse i zagrożenia – odpowiedzialność społeczna i środowiskowa firm IT” prezentuje mało optymistyczny obraz świadomości ESG wśród krajowych firm z branży.

Podejście do kwestii środowiskowych jest ciągle powierzchowne, nieuporządkowane i dyktowane korzyściami ekonomicznymi.

1. Brakuje przejrzystości w komunikacji dotyczącej impaktu środowiskowego.
2. Brakuje zrozumienia zwrotu z inwestycji środowiskowych.
3. Ogranicza się zaangażowanie kadr w działania z zakresu zrównoważonego rozwoju.
4. Nieskuteczna jest ochrona danych osobowych.
5. Brakuje podstawowych reguł ładu korporacyjnego wdrożonych do strategii operacyjnej.

Polskie IT w liczbach

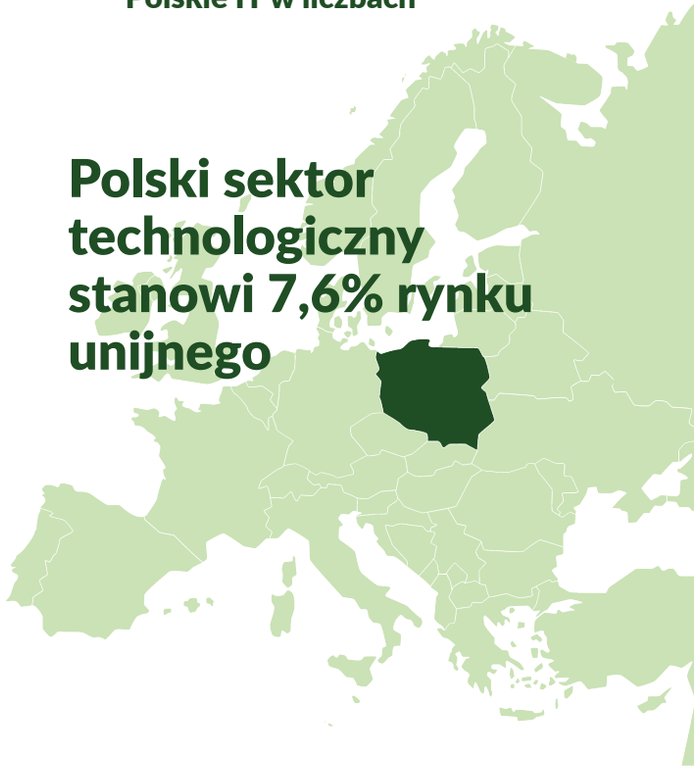

Polski sektor technologiczny stanowi 7,6% rynku unijnego

5. miejsce

wśród państw europejskich pod względem liczby zarejestrowanych przedsiębiorstw z sektora ICT

Tylko 11% polskich firm IT podchodzi strategicznie do kwestii ESG

Na potrzebę niniejszego raportu stworzony został uproszczony indeks ESG bazujący na kwestionariuszu sporządzonym przez zespół badawczy, kierowany przez INSPIRED.

Każda firma mogła uzyskać punkty za aktywność w obszarach ESG. W zależności od poziomu powiązania realizowanych działań z podstawą działalności biznesowej oraz stopnia dojrzałości wdrożonych rozwiązań przyznawano od 0,5 do 5 pkt[11].

W efekcie wyodrębniono cztery kategorie przedsiębiorstw, będące pochodną ich podejścia do ESG

1. **Nieświadome** – firmy, które nie wdrożyły żadnych działań lub wdrożyły wybiórcze działania niewynikające bezpośrednio z chęci wywołania pozytywnej zmiany społecznej.
2. **Początkujące** – firmy, które w sposób nieuporządkowany i wieloaspektowy wdrażają wybrane rozwiązania.
3. **Świadome** – firmy, które świadomie wdrożyły szereg rozwiązań.
4. **Lider** – firmy, które działają w sposób uporządkowany w wielu obszarach.

Wyniki wskazują na wysoki odsetek podmiotów nieświadomych i początkujących, a niewielką grupę świadomych firm i liderów. Pierwsze dwie grupy potrzebują działań uświadamiających, które pokażą im, jakie rozwiązania i w jakim zakresie mogą z powodzeniem wdrażać w swoich firmach. Firmom świadomym potrzeby wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju przyda się wsparcie doradcze systematyzujące ich działania i nastawione na raportowanie kwestii ESG. Liderzy mogą pomóc w wypracowaniu i promocji rozwiązań skierowanych do pozostałych trzech grup.

Kategorie przedsiębiorstw, wyodrębnione na podstawie podejścia do ESG

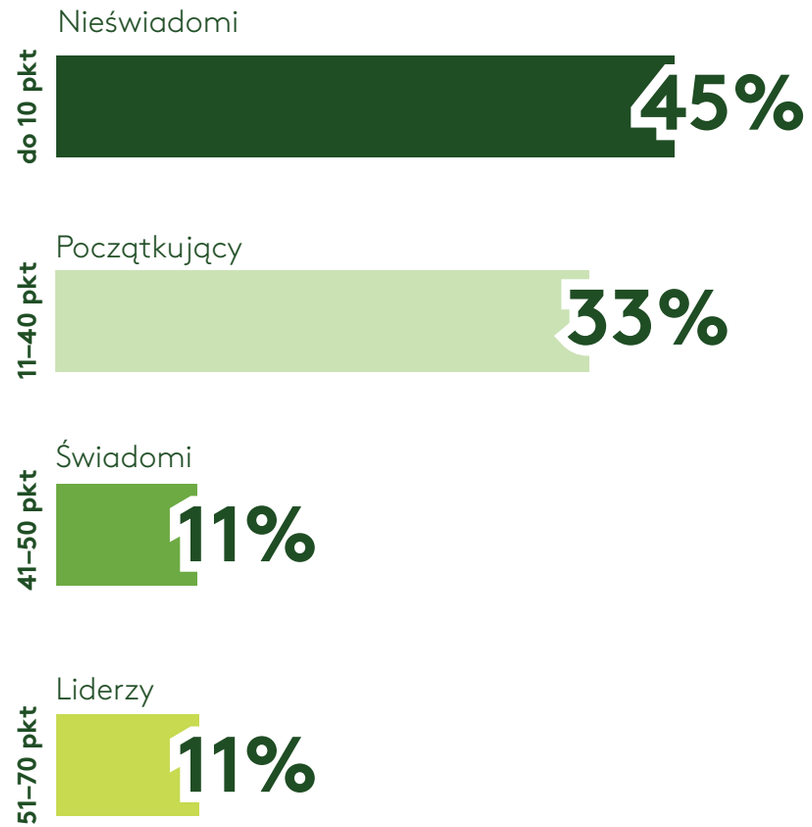

Wpływ środowiskowy

5%

przedsiębiorstw branży technologicznej w Polsce mierzy swój ślad węglowy.

Połowa firm deklaruje, **że zmierzy ślad węglowy** w kolejnych latach.

Większość przedsiębiorstw nie wytwarza ani nie kupuje energii z OZE lub nie ma wiedzy, **czy wykorzystuje zieloną energię** w codziennym funkcjonowaniu.

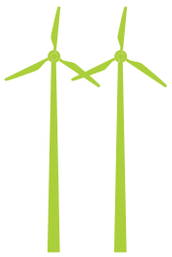

Korzystanie z usług **cloud service bazujących na energii odnawialnej** jest prawie trzykrotnie rzadziej spotykane niż analogiczna usługa wykorzystująca prąd wytworzony w sposób tradycyjny.

Połowa firm oddaje zużyty sprzęt wyspecjalizowanym firmom.

30%

polskich firm IT segreguje odpady na 5 lub więcej frakcji.

90% firm nie analizuje sposobu, w jaki ich oprogramowanie wpływa na zużycie energii.

50%

firm prowadzi dla pracowników działania **informacyjne i szkoleniowe** dotyczące promowania zachowań proekologicznych.

Najczęściej deklarowanymi działaniami prośrodowiskowymi są:

- umożliwienie pracy zdalnej,
- oszczędność papieru,
- filtrowanie wody/dostępność wody z butli.

Które z poniższych rozwiązań prośrodowiskowych wdrożono w firmie?

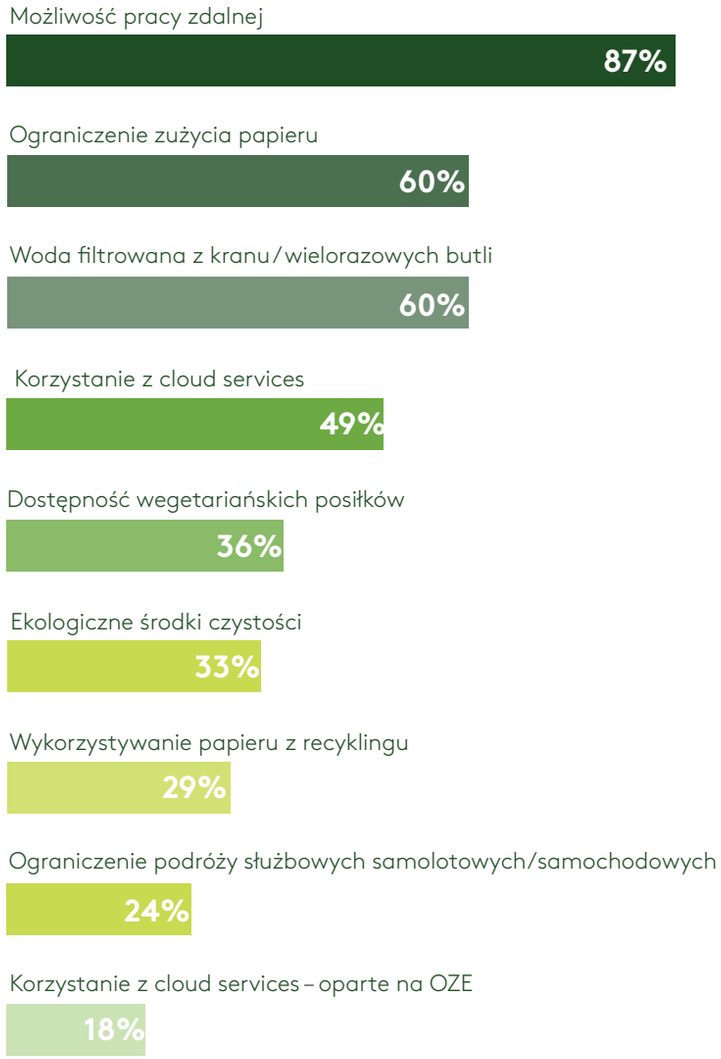

* Pytanie wielokrotnego wyboru

Jak często firma prowadzi dla swoich pracowników działania informacyjne i szkoleniowe dotyczące promowania zachowań proekologicznych, oszczędzania i ograniczania zużycia surowców?

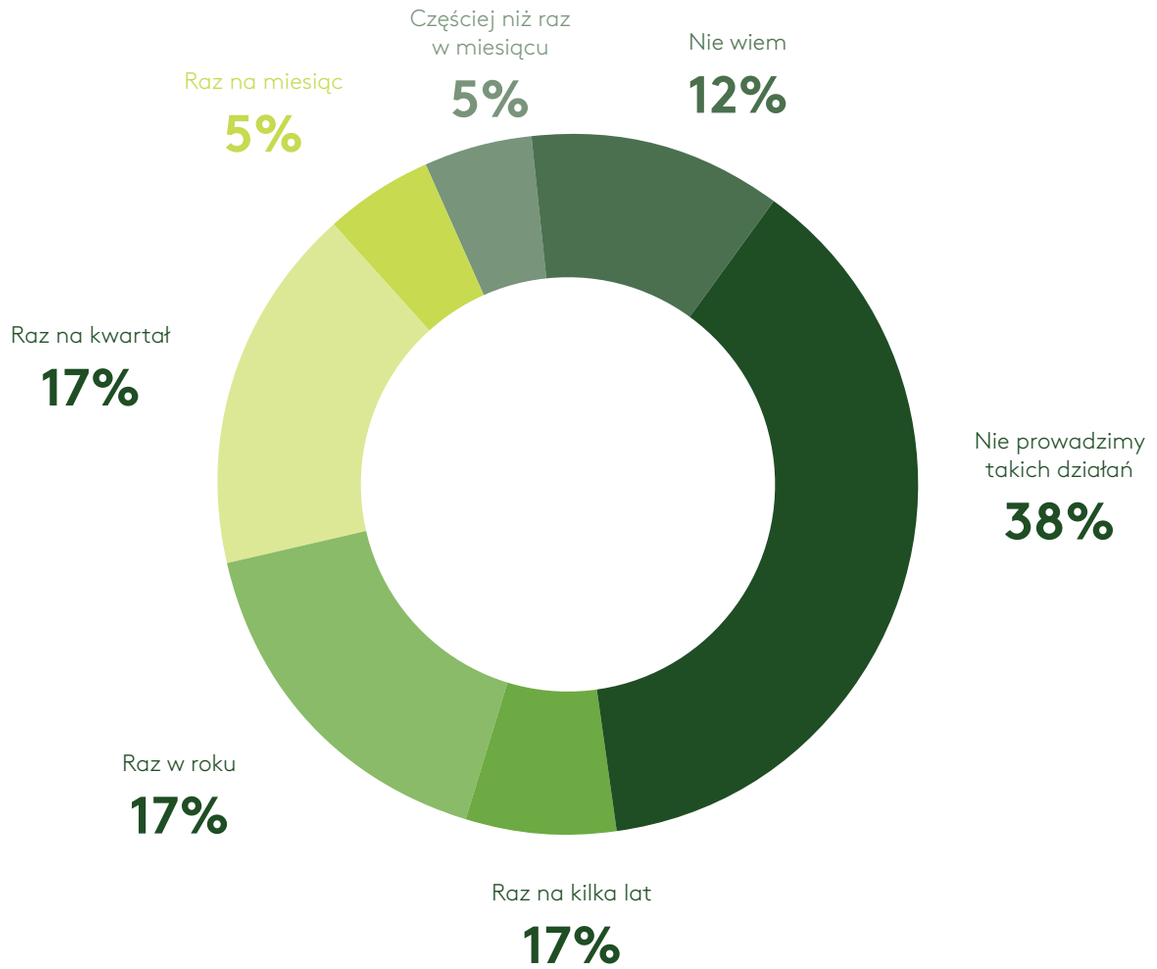

Komentarz autorów

Trudno nie odnieść wrażenia, że większość polskich przedsiębiorstw technologicznych myśli o środowisku naturalnym niejako przy okazji szukania oszczędności. Symptomatyczna jest wynoszona na ekologiczne sztandary możliwość pracy zdalnej – w dobie COVID-19 to standard i konieczność, a nie świadoma prośrodowiskowa inicjatywa. Najlepiej widać to po małej popularności działań bliższych podstawowej działalności, ale wymagających większego zaangażowania i nakładów finansowych, jak mierzenie śladu węglowego, niskoemisyjne rozwiązania programistyczne czy korzystanie z energii OZE. Rzadko stosowane są rozwiązania, które mogą negatywnie wpłynąć na komfort pracowników i kadry zarządzającej (np. ograniczanie podróży służbowych o największym śladzie węglowym)".

Inspiracje

Beyond.pl wybrał OZE jako jedyne źródło zasilania swoich data center, ponieważ jak – jak zadeklarował – „to nasza odpowiedzialność biznesowa oraz jedyna słuszna droga w branży data center". Serwerownie to jedne z obiektów, które z roku na rok konsumują coraz więcej energii. Dzisiaj odpowiadają za 1–2% globalnego zapotrzebowania na energię, ale patrząc na przewidywany rozwój IT w 2030 roku ten udział wzrośnie już do 10–14%. Choć świadome inwestycje w zielone technologie wymagają ogromnej wiedzy i znaczących nakładów początkowych, to w efekcie znacząco wpływają na obniżenie emisji CO2. Na zmniejszenie śladu węglowego data center wpływa też efektywność energetyczna serwerowni, którą określa wskaźnik PUE. W uproszczeniu – im mniejsza proporcja prądu konsumowana dla celów zasilenia ciężkiej infrastruktury data center vs konsumowana przez urządzenia IT, tym mniej CO2 jest generowane. **Nasz obiekt, choć uruchomiony ponad 5 lat temu, nadal jest jednym z najbardziej efektywnych energetycznie obiektów w regionie. Nasze PUE to 1,2 podczas gdy średnia to 1,5–1,6** To niestety pokazuje, ile rynek ma do zrobienia w zakresie optymalizacji infrastruktury data center i dostosowania jej do coraz większego zapotrzebowania ze strony użytkowników końcowych, a bez tych aktywności Europa nie osiągnie neutralności klimatycznej do 2040 roku.

Wojciech Stramski, CEO,
Beyond.pl

Asseco Poland stworzyło dla pracowników platformę internetową, dając im możliwość wymiany spostrzeżeń i zgłaszania pomysłów na ekorozwiązania w spółce.

Dentsu Polska na dachu biurowca założyła pasiekę, z której miód trafia do pracowników i klientów.

Intive posiada politykę podróży służbowych oraz wewnętrzny system informatyczny umożliwiający zarządzanie nimi. Każda podróż jest rejestrowana – uwzględniając m.in. miejsce początkowe, miejsce docelowe oraz środek transportu. Bazując na tych danych oraz wskaźnikach emisji CO2, w firmie opracowano kalkulator obliczający ślad węglowy każdej podróży służbowej.

Microsoft od 2014 roku jest zasilany wyłącznie energią elektryczną pochodzącą ze źródeł odnawialnych, zużywając ponad 3,2 mld kWh rocznie. Od czerwca 2012 roku Microsoft jest neutralny pod względem emisji dwutlenku węgla, co firma osiągnęła częściowo dzięki wdrożeniu wewnętrznej polityki opłat za emisję dwutlenku węgla. Microsoft wykorzystuje oszczędności do finansowania ulepszeń wydajności energetycznej, zakupu większej ilości energii odnawialnej oraz wspierania projektów społecznościowych mających na celu kompensację emisji dwutlenku węgla i wspieranie zrównoważonego rozwoju.

Londyńska firma **WholegrainDigital** opracowała metodę wyliczania zużycia energii oraz śladu węglowego stron internetowych. Z jej usług korzystają agencje marketingowe, digitalowe oraz korporacje z całego świata. We współpracy m.in. z firmą Volkswagen stworzono stronę internetową związaną z premierą samochodu elektrycznego ID4 w Kanadzie. Użytkownicy mogli wybrać wysoko- i niskoemisyjną wersję strony (niższy o 50% ślad węglowy). Twórcy zastosowali szereg zabiegów, m.in. radykalny zabieg zastępujący wszystkie zdjęcia tekstem ASCII.

Wpływ społeczny

2/3 firm

angażuje pracowników w działania *pro bono* i *low-bono*.

56% firm

samodzielnie organizuje akcje charytatywne lub inną pomoc dla potrzebujących.

Firmy poświęcają średnio

około 400 h rocznie

na działania *pro bono* i **około 300 h** na *low bono*, co odpowiada **23%** i **17%** pełnowymiarowego etatu.

33% firm

współpracuje z NGO i uczestniczy w ich akcjach.

Czy Państwa firma realizuje działania *pro bono* lub *low bono* przeznaczając czas pracy swoich pracowników na tego typu inicjatywy?

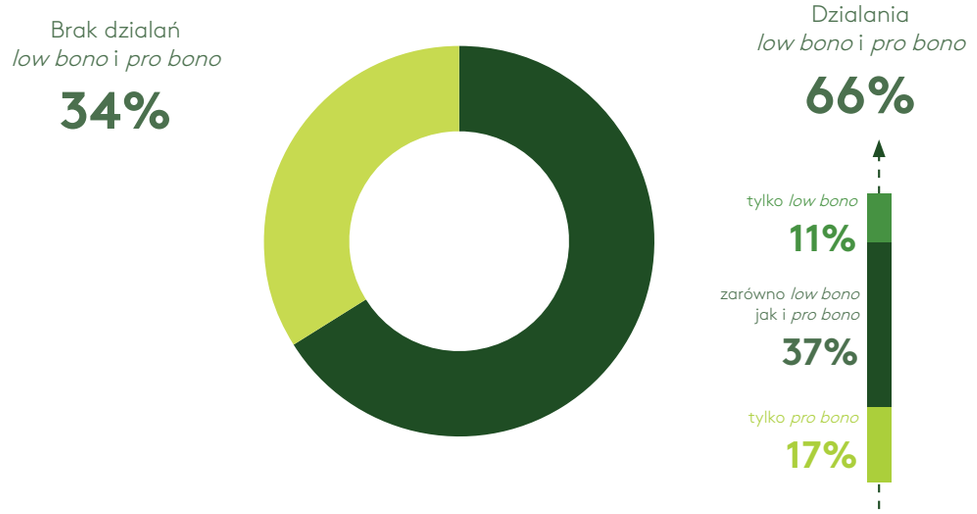

Jak często firma organizuje zbiórkę finansową lub wsparcie rzeczowe dla osób potrzebujących lub zwierząt?

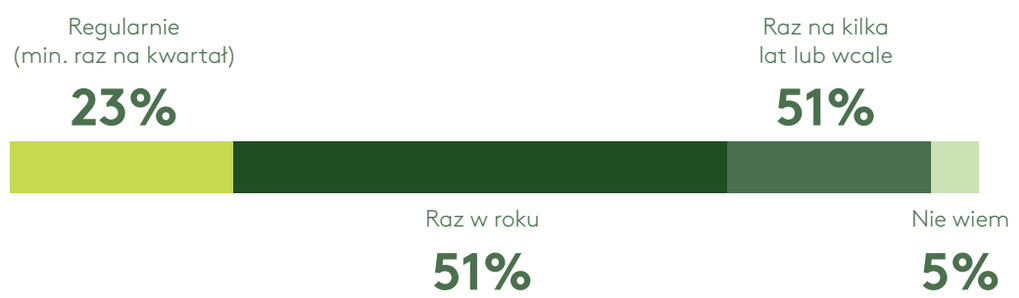

Komentarz autorów

Dobre rozumienie misji prospołecznych w większości polskich przedsiębiorstw utrzymuje się na podstawowym poziomie. Najbardziej powszechne są zbiórki finansowe lub wsparcie rzeczowe dla osób potrzebujących lub schronisk dla zwierząt. Można domniemywać, że w większości to sami pracownicy partycypują w kosztach takich zbiórek, angażując swój czas i łącząc partycypantów ze swojego networku.

Tego rodzaju przedsięwzięcia przeważnie prowadzone są *ad hoc* i nie angażują zbyt intensywnie pracowników w czasie pracy. Nie zawsze też wkład finansowy przedsiębiorstwa jest wymagany w przypadku takich zbiórek, ale zazwyczaj oczekuje się od kadry zarządzającej hojnego udziału w zbiórce.

Inspiracje

Początki Tech To The Rescue to akcja firmy Divante w odpowiedzi na pandemię koronawirusa. To wtedy inicjator przedsięwzięcia – Tomasz Karwatka – postanowił przeznaczyć czas pracy swoich pracowników na pomoc organizacjom pozarządowym w szybszym budowaniu rozwiązania w walce z pandemią. Odzew był ogromny, a do inicjatywy przyłączyły się firmy nie tylko z Polski. W wyniku współpracy z Ashoka Polska oraz 10 innymi firmami z branży ICT inicjatywa przekształciła się w Fundację, która na stałe wpisuje się w ekosystem wsparcia dla inicjatyw obywatelskich. Mogą one liczyć m.in. na wsparcie w zakresie programowania, rozwoju stron internetowych, projektowania graficznego i UX. **Firmy z kolei zyskują sprawdzone, impaktowe projekty z całego świata, dzięki którym mogą rozwijać swoje zespoły, zyskiwać nowe kompetencje, jednocześnie dzieląc się swoim najcenniejszymi zasobami – czasem i wiedzą ludzi, by odpowiadać na najważniejsze problemy współczesnego świata – społeczne i środowiskowe.** Realizowane projekty to m.in. aplikacja mentoringowa dla chronicznie chorych pacjentów, która zwiększa efektywność terapii o 10–30%, aplikacja wspierająca dzieci z autyzmem, ułatwiająca im naukę podstawowych czynności życia codziennego, z której w czasie 2 lat skorzystało 150 000 osób, tworzenie systemu ułatwiającego procesy offsetowe dla klimatu. Przykładów, że Tech To The Rescue naprawdę działa, jest już bardzo dużo, mimo stosunkowo krótkiego czasu działania Fundacji. Współpracowaliśmy z dziesiątkami organizacji społecznych, zwiększając – dzięki nowoczesnym rozwiązaniom technologicznym – zasięg ich działania. Po przykłady odsyłam na naszą stronę internetową https://www.techtotherescue.org. **W sumie zrealizowane projekty do końca 2021 roku mogą zmienić życie ponad 1 mln ludzi.** Tech To The Rescue to formuła otwarta – zapraszamy do współpracy wszystkie firmy technologiczne, które mogą i chcą razem z nami odpowiadać na najważniejsze problemy. Z miesiąca na miesiąc naszych partnerów – nie tylko z Polski – jest coraz więcej.

Jacek Siadkowski, Managing director,
Tech To The Rescue

Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia w Katowicach we współpracy z **IBM Polska**, ING Bank Śląski, Urzędem Miasta Katowice, firmami **Fujitsu Technology Solutions** i GAZ-SYSTEM oraz szkołami zrzeszonymi w programie P-TECH uruchomiły chatbota NOSPR AI. Na stronie nospr.org.pl można zapytać sztuczną inteligencję o tematy dotyczące muzyki klasycznej, jednocześnie przenosząc się do wirtualnej sali koncertowej katowickiej NOSPR.

Intive we współpracy z Grupą Ratownictwa Medycznego PCK we Wrocławiu stworzyła i rozwija aplikację GoRescuerApp ułatwiającą ratownikom organizację i koordynację akcji ratowniczych. Aplikacja pomaga w organizacji akcji dzięki możliwości błyskawicznej weryfikacji dostępności ratowników. Rozwiązanie jest dostępne w formacie otwartym, co umożliwia dalsze modyfikacje na potrzeby innych jednostek ratowniczych. Aplikacja została zaprojektowana w ramach wewnętrznego programu Do Good Apps, w którym pracownicy, w oczekiwaniu na przypisanie do projektu komercyjnego, mogą pracować nad aplikacjami społecznymi.

Pracownicy **Intel** zamienili resztki plastiku firmy w piórniki, które następnie wypełniono przyborami szkolnymi i przekazano lokalnym szkołom i organizacjom charytatywnym.

Ład korporacyjny

1/3 polskich przedsiębiorstw IT ma kodeks etyki.

20% firm nie jest pewnych, czy w ich przypadku można mówić o takim dokumencie jak kodeks etyki.

W firmach zatrudniających **powyżej 50 pracowników** odsetek tych, które dysponują kodeksem etyki, jest **bliski 40%**, a mniej **niż 20%** ma wątpliwości w tej kwestii.

Tylko 2 z badanych firm przeprowadzają zewnętrzny **audyt zorientowany** na wykrywanie zachowań korupcyjnych.

Wśród firm zatrudniających **do 50 osób** tylko co czwarta posiada kodeks etyki.

Ponad **60% firm**, które nie posiadają kodeksu etyki, nie wdrożyło żadnych działań antykorupcyjnych.

Firmy **posiadające kodeks etyki** dwukrotnie częściej stosują procedury akceptacji wydatków zewnętrznych. W tych firmach obowiązują ścisłe zasady związane **z przyjmowaniem upominków** i **innych gratyfikacji**, w wielu przewidziano system wewnętrznego audytu, a także regularne szkolenia pracowników eliminujące lub ograniczające ryzyko wystąpienia korupcji.

Połowa firm deklaruje, **że rezygnuje ze zleceń i przetargów budzących wątpliwości natury etycznej**, a co trzecie przedsiębiorstwo nigdy się z taką sytuacją nie spotkało.

Czy posiadają Państwo kodeks etyki?

Jakie jest podejście w Państwa firmie do zleceń lub uczestnictwa w przetargach budzących wątpliwości natury etycznej?

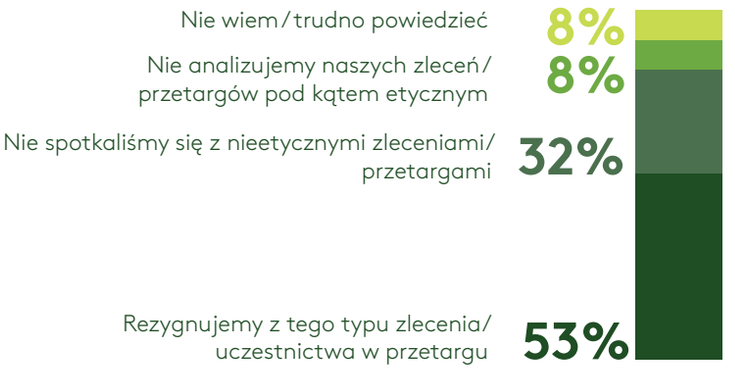

Komentarz autorów

Skuteczny i przestrzegany kodeks etyki, wsparcie różnorodności, działania antykorupcyjne czy możliwość anonimowego zgłaszania wątpliwości i naruszeń nie powinny być na rynku wyróżnikami – powinny być standardem. Ład korporacyjny może się kojarzyć z wielkimi przedsiębiorstwami i rozbudowaną biurokracją, ale tak nie jest. Praktyka – nie tylko zresztą branży technologicznej – pokazuje wyraźnie, że wdrożenie jasnych i zrozumiałych dla wszystkich zasad zwiększa produktywność, służy poprawie opinii o firmie oraz pozwala przeciwdziałać sytuacjom kryzysowym.

Inspiracje

Technologia sama w sobie nie jest ani dobra, ani zła. Jako firma technologiczna wiemy jednak, że wspierając klientów w transformacji cyfrowej, zwiększamy efektywność i wpływ ich produktów na świat. Co zatem wspieramy? To bardzo ważne pytanie z etycznego punktu widzenia. Jesteśmy firmą, która chce zmieniać świat na lepsze, należymy do grona firm z certyfikatem B Corp przyznawanym firmom kierującym się odpowiedzialnością za wpływ biznesu na środowisko czy społeczeństwo. Powinniśmy świadomie wybierać, dla kogo świadczymy usługi, a dla kogo nie.

W 2020 roku stworzyliśmy grupę zadaniową, której pierwszym celem było stworzenie procesu i kryteriów oceny przypadków, w których mamy wątpliwości etyczne co do realizacji projektu, a także określenie kategorii klientów i branż, do których nie chcemy wychodzić z ofertą, ponieważ byłoby to sprzeczne z naszymi wartościami. Wśród tych ostatnich znalazły się firmy związane z przemysłem zbrojeniowym, przemysłową hodowlą zwierząt, łowiectwem, związane z rynkiem energii nieodnawialnej, które nie pracują nad alternatywą. Rysowanie granicy między tym, co „dobre", a tym, co „złe" dla świata, nie jest łatwe. Komitet Etyki, który również powstał w efekcie pracy grupy zadaniowej, pomaga nam w decyzjach i jawnej dyskusji o wyzwaniach zrównoważonego rozwoju.

Karolina Długosz,
Sustainability Lead, Netguru

Firma **Emitel** wprowadziła **procedurę antymobbingową i antydyskryminacyjną**, czyli formalną ścieżkę postępowania na wypadek zgłoszenia niewłaściwego działania lub zachowania noszącego znamiona mobbingu bądź dyskryminacji. Każdy nowo zatrudniany pracownik jest zapoznawany z wytycznymi opisanymi w procedurze.

Zarząd spółki **Emitel** podjął uchwałę wprowadzającą **Zintegrowany System Zarządzania.** Składa się on z Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji oraz Systemu Zarządzania Ciągłością Działania. Elementy Zintegrowanego Systemu opracowane są na podstawie normy ISO 22301, a finalnie zatwierdzane przez jednostkę certyfikującą jako zgodne z normą, pozwalają na budowanie odpowiedniej organizacji pracy, tworzenie skutecznych procedur awaryjnych, strategii oraz planu ciągłości działania.

W lipcu 2020 roku w **Intive** wdrożono **Kodeks Etyczny Dostawców**. Jego celem jest promocja społecznej odpowiedzialności wśród partnerów biznesowych. Firma chce współpracować z podmiotami, które przestrzegają praw człowieka, zapewniają bezpieczne miejsca pracy, działają w poszanowaniu prawa i zgodnie z etycznymi praktykami biznesowymi, a także szanują środowisko naturalne. Od momentu wdrożenia w życie Kodeks jest dołączany do stosowanych umów z firmami.

W 2020 roku firma **Sii Polska** ustaliła cele w zakresie poprawy odpowiedzialności społecznej w ramach łańcucha dostaw. W związku z tym firma wprowadziła **kwartalny Newsletter CSR do dostawców**, w którym dzieli się swoimi dobrymi praktykami, promuje działania odpowiedzialne społecznie i dobroczynne, a także zachęca dostawców do wymiany informacji na ten temat i przedstawiania ich dobrych praktyk. Liczba podpisanych deklaracji w Kodeksie Odpowiedzialnego Dostawcy Sii wzrosła do 52% i obejmuje wszystkich dużych dostawców, z których usług i produktów firma korzysta.

Jako lider rynku IT Europy Centralnej **Comarch** czuje się zobowiązany do promowania etyki oraz pragnie dołączyć do grona czołówki światowej pod względem odpowiedzialności korporacyjnej, przestrzegania praw człowieka i ochrony środowiska. Dlatego przyjął **Kodeks Etyczny**, a wraz z nim zobowiązanie do regularnej oceny przestrzegania zasad zawartych w kodeksie oraz aktualizowania jego treści na podstawie uzyskanych wniosków. Kodeks odzwierciedla wartości etyczne, jakim firma Comarch hołduje i jakich chce przestrzegać. Stanowi on dla pracowników Grupy Kapitałowej Comarch wzorzec postępowania w stosunku do współpracowników, przełożonych oraz klientów, partnerów i społeczności lokalnych, zarówno w relacjach biznesowych, jak i okołobiznesowych[13].

Różnorodność

Wśród ogółu kadry ponad **30% stanowią kobiety.** Ich udział w organach zarządczych badanych podmiotów **nie przekracza 12%.**

Odsetek kobiet:

ogółem

w radzie nadzorczej

w składzie zarządu

5% zatrudnionych **stanowią obcokrajowcy**, przy czym daje się zauważyć wyraźną ich nadreprezentację wśród kadry technicznej, zaś niedoreprezentację zaś – na stanowiskach kierowniczych.

Odsetek obcokrajowców:

ogółem

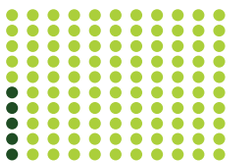

wśród pracowników administracyjnych

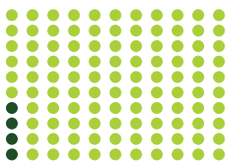

wśród pracowników technicznych

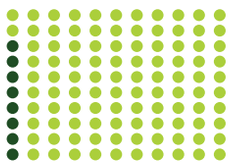

wśród kadry zarządzającej

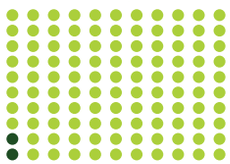

Rotacja pracowników w ostatnim roku

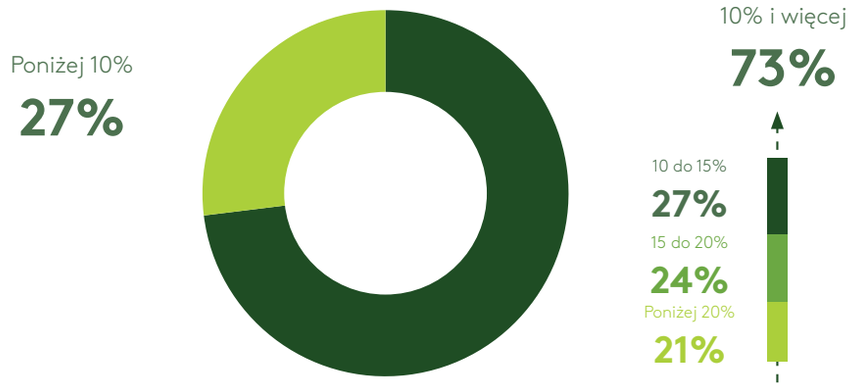

* Uwzględnia zarówno tych, którzy zrezygnowali z pracy, jak i takich, którzy zostali zwolnieni lub z którymi nie przedłużono kończących się umów.

Około **45% badanych firm** ma pod względem kadrowym niestabilną sytuację (rotacja powyżej 15%).

Odsetek pracowników wg formy zatrudnienia:

umowy o pracę

umowy zlecenie i o dzieło (bez B2B)

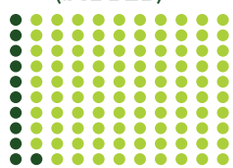

B2B

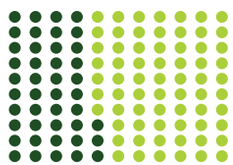

Inspiracje

Ład korporacyjny powinien określać także zasady związane z równym traktowaniem pracowników. Wśród ogółu kadry ponad 30% stanowią kobiety. Jednak wciąż ich udział w organach zarządczych badanych podmiotów jest niewielki i nie przekracza 12%. Kobiety są więc prawie 3-krotnie niedoreprezentowane we władzach. Tymczasem bardzo wiele badań, m.in. te przeprowadzone na Harvard University[14], jasno wskazuje, że obecność kobiet w zarządach firm oraz odmienność perspektyw, która pojawia się wraz z różnorodnością, przekładają się bezpośrednio na niższą rotację pracowników, wyższą sprzedaż i większą stabilność biznesu. Ponadto w branży IT, znanej z pozyskiwania specjalistów z całego świata, widoczna jest obecność obcokrajowców. Według deklaracji respondentów w polskich firmach z tego sektora jest ich jednak zaledwie 5%, przy czym wyraźną nadreprezentację widać wśród kadry technicznej, zaś niedoreprezentację – na stanowiskach kierowniczych. Można się spodziewać, że na każdym z tych poziomów udział obcokrajowców będzie wyższy w przypadku podmiotów z kapitałem zagranicznym, zarówno ze względu na pochodzenie kadry zarządczej z macierzystych państw poszczególnych firm, jak i w związku z większą otwartością i korporacyjnym charakterem tych podmiotów. Polskie firmy na razie ściągają pracowników z zagranicy głównie do wsparcia technicznego. Warto jednak zdać sobie sprawę z potencjalnych korzyści, takich jak innowacyjność oraz efektywniejsza komunikacja, łączących się z dywersyfikacją kadry menedżerskiej.

Marta Lesiewska, Founder & Consultant
INSPIRED | Corporate Responsibility

W ramach obchodów **Dnia Kobiet** firma **Capgemini Polska** zrealizowała webinar o tematyce różnorodności „Unconscious Bias: uświadomić sobie nieuświadamiane". Prelegentka dr Anna Zaroda-Dąbrowska z Diversity Hub przybliżyła pracownikom rolę tzw. nieuświadomionych uprzedzeń, stronniczości, stereotypowych założeń wobec określonych osób, grup społecznych i ich mimowolnego pozytywnego lub negatywnego postrzegania m.in. w kontekście płci. Firma przyłączyła się także do akcji #EachForEqual.

Głównym celem programu **IT Girls rEvolution Academy Capgemini Polska** są walka ze stereotypami na temat kobiet w IT, zainteresowanie licealistek tą branżą i zachęcenie do dalszego zgłębiania tematyki IT poprzez kontynuację nauki na studiach IT/technicznych. W ramach programu odbywają się warsztaty z pracownikami firmy w różnych obszarach IT.

Grupa **Women@HPE Poland w Hewlett Packard Enterprise Global Business Center** powstała w 2013 roku i od tego czasu aktywnie wspiera kobiece talenty w osiąganiu sukcesu w życiu zawodowym oraz prywatnym. W 2020 roku kontynuowano inicjatywy w formule online, z uwzględnieniem interaktywnych sesji dotyczących budowania swojej marki w sieci, a także wzmacniania motywacji i pewności siebie.

Program **Welcome2Wrocław** firmy **Hewlett Packard Enterprise Global Business Center** powstał w 2015 roku w odpowiedzi na zapotrzebowanie zgłaszane przez zatrudnianych w firmie obcokrajowców. Obecnie obok wsparcia w kwestiach związanych z relokacją do nowego miasta organizowane są spotkania integracyjne, odbywają się zajęcia z języka polskiego dla obcokrajowców i sesje informacyjno-edukacyjne na temat bezpieczeństwa czy dostępnych w mieście programów dla osób z innych krajów.

Bezpieczeństwo danych osobowych

9 na 10 firm wdrożyło politykę bezpieczeństwa danych klientów i inne polityki bezpieczeństwa danych osobowych.

40%

firm nie wie, jak postąpić w sytuacji naruszenia przepisów dotyczących danych osobowych i **„wycieku"** tych danych.

Żadna z badanych firm **nie zadeklarowała kupowania danych osobowych** od podmiotów spoza UE i USA.

25% firm

przetwarza tylko dane osobowe pracowników.

20%

firm samodzielnie wyszukuje kontakty w Internecie.

75% firm

przekazuje zgromadzone dane podmiotom trzecim – tj. takim, o których nie są informowane osoby przekazujące swoje dane.

1/3 firm technologicznych

przekazujących dane osobowe innemu podmiotowi nie podpisuje odpowiedniej umowy powierzenia.

1/3

firm **weryfikuje dokumentację** odbiorcy przed przekazaniem danych osobowych.

W jaki sposób regulują Państwo zasady przekazywania danych osobowych stronom trzecim?

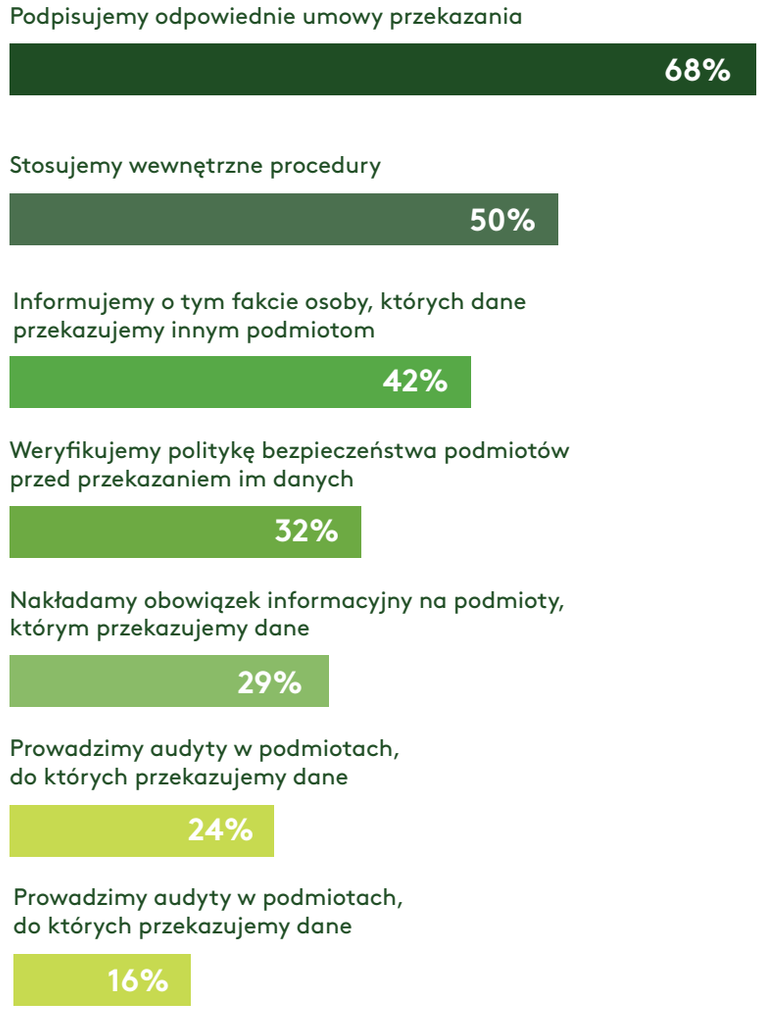

Komentarz autorów

W 2018 roku przeprowadzona została intensywna kampania związana z koniecznością dostosowania rozwiązań w firmach, tak by spełniały wymagania ogólnego rozporządzenia o ochronie danych. Wprowadzane regulacje i związana z nimi groźba wysokich kar zostały zauważone przez wszystkie branże. Z badania wynika, że polskie firmy technologiczne zdążyły wdrożyć szereg rozwiązań formalnych zabezpieczających interesy ich i osób, których danymi dysponują. Martwi jednak bardzo niska świadomość i gotowość do reakcji w sytuacjach awaryjnych. Fakt, że 40% przedsiębiorstw technologicznych nie wie, jak ma się zachować w przypadku wycieku danych, jest sygnałem alarmowym dla całej branży.

3

Perspektywy branży IT/ICT

Większość firm deklaruje, że będzie rozwijać strategie ESG

Pierwsze pilotażowe badanie społecznej odpowiedzialności w sektorze IT zostało przeprowadzone w nietypowym czasie. Nasi respondenci mieli za sobą półtora roku funkcjonowania w sytuacji pandemicznej, często w trybie pracy zdalnej lub hybrydowej, mając w pamięci liczne i zmienne obostrzenia w różnym stopniu wpływające na planowane i podejmowane na co dzień działania.

Jak oceniają Państwo zmianę intensywności działań z zakresu zrównoważonego rozwoju w firmie (ang. *sustainability*)/CSR/ESG w czasie pandemii w porównaniu z czasem przed pandemią?

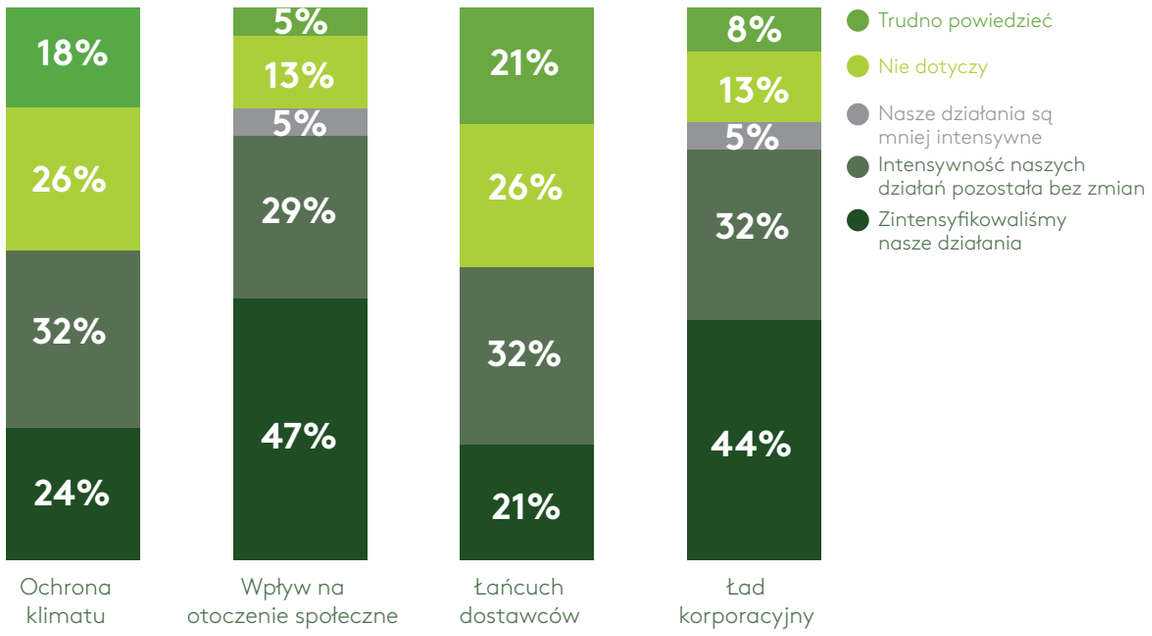

Czy w kolejnych latach firma planuje zwiększenie liczby lub zakresu działań w kwestii zrównoważonego rozwoju (ang. *sustainability*)/CSR/ESG?

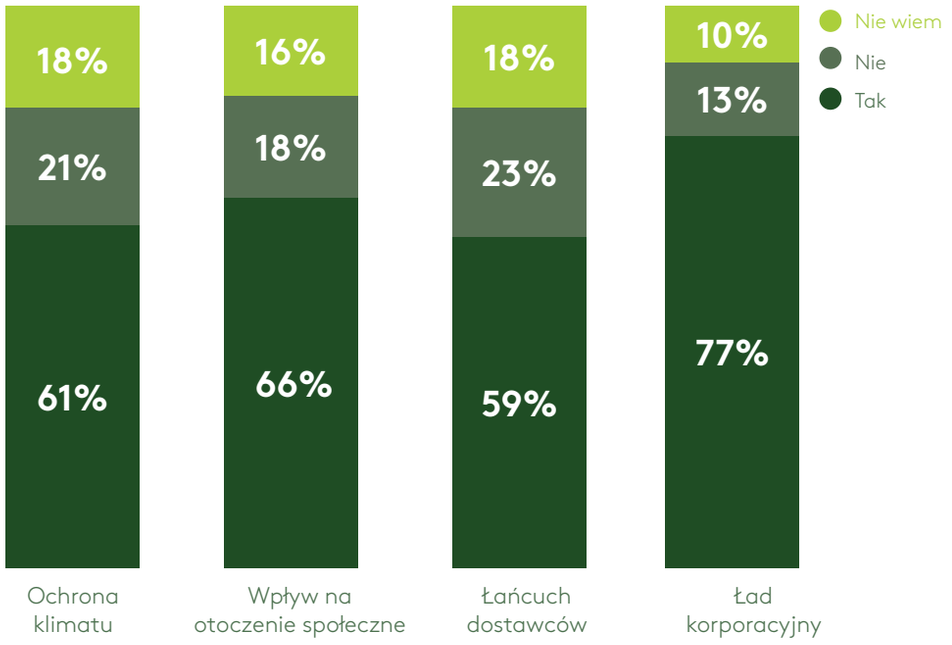

Komentarz autorów

Pandemia oraz nacisk na szybką cyfryzację wielu usług wpłynęły na intensywny rozwój sektora, ale jednocześnie zwiększyły obawy o stabilność biznesu – klienci firm IT silnie odczuli skutki lockdownu, w postaci problemów z łańcuchami dostaw czy inflacji, a to wpływa na ich wydatki oraz inwestycje w oprogramowanie. W kwestiach związanych ze zrównoważonym rozwojem pandemia nie wywołała rewolucji. Jak widać z wcześniejszych wyników, pewne aspekty środowiskowe łatwiej wprowadzać w takim czasie (np. możliwość pracy zdalnej czy ograniczenie zużycia papieru). Ponadto firmy nie deklarowały zmniejszenia intensywności swoich działań w żadnym z wyróżnionych obszarów (takie sytuacje były incydentalne). Widać za to, że wiele firm znacznie intensywniej prowadziło swoje działania wpływające na otoczenie (np. w zakresie działań *pro bono*, *low bono* czy wolontariatu), opracowując transparentne polityki i procedury, standardy etyki, bezpieczeństwo danych (ład korporacyjny). Świadczy to o tym, że czas ten nie został zmarnowany, a świadomość w zakresie działań z obszaru zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności biznesu rośnie, zwiększając potencjał sektora do silniejszego oddziaływania społecznego.

W badaniach widać wyraźnie rosnącą świadomość, przeradzającą się w potrzebę działania. Ma to swoje odzwierciedlenie w planach przedsiębiorstw. I chociaż zdajemy sobie sprawę, że po części nasze badanie przyczyniło się do wygenerowania pozytywnych odpowiedzi na pytanie o zwiększenie liczby lub zakresu działań z obszaru zrównoważonego rozwoju w najbliższych latach, to nadal cieszą deklaracje przedstawicieli przedsiębiorstw w tej sprawie. Pokazują bowiem potencjał i chęć do rozwoju w dobrym kierunku.

7 kroków do zrównoważonego rozwoju, czyli od czego zacząć

1

Zacznij się interesować ESG, bo ESG już interesuje się Twoją firmą. ESG to nowa, twarda rzeczywistość w biznesie – to nie chwilowy kaprys polityków, zachcianka organizacji społecznych ani fantazja ekologów. Podejdź do tematu poważnie.

Styl, z jakim wypracowujesz zyski, jest tak samo ważny jak ich wysokość. Niedługo niska jakość generowania zysku przestanie być możliwa.

Regulacje w UE i polityki w większości krajów na świecie sprawią, że brak przestrzegania wysokich standardów środowiskowych stanie się nieopłacalny.

Wpływ społeczny Twojej firmy jest starannie sprawdzany przez potencjalnych inwestorów. Nacisk na kwestie zarządcze jest coraz większy i będzie rósł. Określenia takie jak SROI (ang. social *return on investment*) przestają być pustymi hasłami.

2

Strategia ESG to nie fizyka kwantowa. Możesz ją zrozumieć, a nawet polubić. Źródeł wiedzy jest mnóstwo.

W Internecie znajdziesz wiele sprawdzonych i wiarygodnych informacji o możliwych strategiach zrównoważonego rozwoju. Przeglądając sprawdzone *case studies*, możesz zorientować się, jak podobne firmy do Twojej podchodzą do tego tematu. Zaprzyjaźnij się z zagadnieniami dotyczącymi odnawialnej energii, net-zero i emisji, zrównoważonych finansów i zrównoważonego śladu cyfrowego.

Do dyspozycji masz webinary, artykuły w pismach zarządczych, szkolenia, cykliczne spotkania tematyczne organizowane przez fundusze inwestycyjne, raporty – np. wydawane przez Forum Odpowiedzialnego Biznesu w Polsce, konsultacje, a nawet studia.

Zaufaj ludziom i znajdź pasjonatów zrównoważonego rozwoju w Twojej organizacji, którzy z entuzjazmem przejmą codzienne kierunkowe działania, lub też sięgnij po ekspertyzę zewnętrznych specjalistów ds. ESG.

3

Znajdź zrównoważone projekty

Zrównoważony rozwój to nowe produkty i wyzwania dla branży technologicznej oraz szansa na nowe projekty dla Twojego przedsiębiorstwa. Clean-Tech, Med-Tech, Eco-AI, Prop-Tech to tylko przykłady innowacyjnych koncepcji, których świat (i klienci) potrzebują.

4

Odkryj, co masz (a czego nie)

Sprawdź, które elementy ESG zostały już wdrożone w Twojej firmie. Zapoznaj się z metrykami, które są osiągalne, i zweryfikuj kapitał wiedzy Twojego zespołu. Wiele organizacji robi więcej, niż jest tego świadoma. Rozważ profesjonalny audyt zewnętrzny przeprowadzony przez uznanych konsultantów.

5

Celuj w przyszłość

Zrównoważony rozwój to codzienne wybory. Poznaj swoje mocne strony, wyznacz priorytety i pamiętaj, że nie wszystkimi obszarami musisz zająć się od razu. Każda organizacja ma swoją specyfikę, a szczególnie w przypadku MŚP warto na początku skoncentrować się na jednym obszarze – np. oszczędności zasobów i ograniczeniu negatywnego wpływu na środowisko. Znajdź lub wyznacz koordynatora w organizacji – najlepiej osobę, która już interesuje się tematem i której łatwo będzie inspirować innych. Wygospodaruj dla niej czas, wesprzyj ją w zdobywaniu dodatkowej wiedzy.

6

Wybierz framework

Jeżeli Twoją firmę obejmie obowiązek raportowania niefinansowego albo rozważasz pozyskiwanie finansowania, warto ustrukturyzować działania z obszaru zrównoważonego rozwoju według obowiązującego i powszechnie rozpoznawalnego standardu. Niestety, na rynku jest ich wiele – od Celów Zrównoważonego Rozwoju UN (SDGs), UN Global Compact, poprzez Global Reporting Initiative (GRI), Task Force for Climate Related Disclosures (TCFD), CDP, SASB, IIRC, po DJSI, SECR. Nie bez powodu mówi się o nich „ESG Alphabet Soup". Do tego dochodzą jeszcze ratingi i certyfikacje. Każdy z nich ma swoją specyfikę oraz uwypukla inne aspekty, trafiając w potrzeby innej grupy interesariuszy. Wdrożenie raportowania jednak nie tylko zwiększa przejrzystość działań, ale także wspiera procesy decyzyjne na każdym szczeblu zarządzania.

7

Buduj partnerstwa

Nie wyważaj otwartych drzwi. Partnerstwa w ramach łańcucha dostaw, udział w organizacjach branżowych, współdziałanie z organizacjami pozarządowymi – wszyscy mamy cel i łatwiej osiągnąć go wspólnie. Korzystaj z *know-how*, które jest dostępne na rynku. Przykładowo – jeżeli myślisz o wolontariacie kompetencyjnym, możesz nawiązać współpracę z Tech To The Rescue. Jeżeli chcesz zmniejszyć negatywny wpływ na klimat, przemyśl przystąpienie do programu Climate Leadership.

Komunikacja, czyli wisienka na torcie

Jak komunikować ESG?

Gdzie szukać klucza do zaufania?

Zrównoważony rozwój stał się tematem, w którym każda firma powinna zabrać głos. Patrząc jednak na rosnące zainteresowanie konsumentów, klientów, partnerów, mediów i innych interesariuszy oraz mediów, a także lokalne i międzynarodowe regulacje, firmy prędzej czy później będą musiały opowiedzieć o konkretnych celach i ich realizacji w zakresie zrównoważonego rozwoju, co najmniej poprzez publikację raportu ESG. Czy warto zatem czekać?

Budowanie zaufania

Jakkolwiek taki raport jest wyrazem transparentności firmy wobec otoczenia, często napisany jest w sposób nieczytelny dla odbiorcy. Schowany na stronach korporacyjnych firm, nie dociera z odpowiednim przekazem do swoich odbiorców, z którymi firma buduje na co dzień relacje, a przecież często odzwierciedla misję firmy lub jej strategię długoterminową. W ten sposób możemy budować zaufanie do marki, które może przełożyć się na wiele pozytywnych aspektów i napędzić jej rozwój. Warto zatem pochylić się nad zbudowaniem zrozumiałej komunikacji i przekonującej narracji wokół strategii i raportu.

Bądź wiarygodny

Bardzo ważny jest wybór tematu przewodniego – najlepiej takiego, w którym firma ma największą wiarygodność i jest postrzegana jako ekspert. Na jego kanwie oprzemy całą komunikację dotyczącą zrównoważonego rozwoju. Decydując się na komunikowanie np. kwestiach środowiskowych, firma powinna zwrócić uwagę na spójny przekaz tego, o czym mówi, z tym, jak działa. Musi to być możliwie jak najbliższe modelowi biznesowemu i mieć kluczowe znaczenie dla realnego ograniczania negatywnych efektów prowadzonej działalności.

Działaj na podstawie faktów

Następnie warto zastanowić się nad tym, kto jest odbiorcą naszej komunikacji. Odpowiedni język oraz narzędzia pozwolą nam brzmieć autentycznie. Dotyczy to oczywiście nie tylko opracowania językowego oraz wizualnego samej strategii lub raportu ESG, ale co najważniejsze oparcia komunikacji na faktach. Jeśli działania są w fazie planów, należy podać konkretne cele krótkoterminowe i sposoby, w jakie chcemy je osiągnąć. Najgorsze, co możemy zrobić, to obiecywać rzeczy, które są nieosiągalne.

Komunikuj się szeroko

Kiedy mamy dobrze opracowaną warstwę merytoryczno-graficzną, warto wyjść z komunikacją szeroko i wielokanałowo, adresując nasz komunikat do różnych grup interesariuszy. Poprzez pracowników, partnerów po klientów. Przekazywane przez nas informacje powinny być łatwo dostępne w różnych kanałach i w ten sposób weryfikowalne, np. poprzez włączenie ich do strony WWW lub materiałów o firmie. Istotne w tym wypadku są jednak dobranie efektywnych narzędzi dotarcia i stworzenie długofalowej strategii komunikacji.

Na koniec najważniejsze pytanie. Czy jesteś już na to gotowy?

Agata Zeman, Dyrektor Zarządzająca,
24/7Communication

4

O raporcie

Raport powstał na podstawie badania **„Polskie firmy technologiczne wobec globalnych wyzwań”.** To badanie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw sektora IT w Polsce. Dane do raportu zostały pozyskane poprzez internetową ankietę. Zaproszenie do udziału wystosowano do konkretnie działających w sektorze IT przedsiębiorstw z polskim kapitałem. Ostatecznie w badaniu wzięło udział 66 organizacji.

W ankiecie zawarto pytania dotyczące pozytywnego i negatywnego wpływu społecznego, środowiskowego i gospodarczego firmy. Zostały one opracowane na podstawie kwestii uważanych za istotne dla sektora technologicznego przez powszechnie stosowane systemy niefinansowego raportowania oraz ratingi ESG, z których korzystają m.in. inwestorzy. Ze względu na przekrojowy charakter pytań respondentami byli przedstawiciele kadry zarządzającej badanej firmy lub osoby odpowiedzialne za zrównoważony rozwój (and. *sustainability*)/CSR/ESG.

Badanie, oprócz zebrania danych potrzebnych do analizy, mogło przyczynić się do wzrostu świadomości w zakresie obszarów, w których firmy rozwiną się w sposób zrównoważony. Ankieta mogła również pomóc respondentom zidentyfikować i usystematyzować swoje działania w ramach kryteriów ESG – tak ważnych obecnie dla klientów korporacyjnych, finalnych użytkowników, a także instytucji finansowych oraz regulatorów, rozszerzających obowiązki raportowania niefinansowego.

Badanie przeprowadziło INSPIRED Corporate Responsibility razem z InCredibles oraz partnerami: Tech To The Rescue, ITCorner, ASHOKA Polska, Imapp Consulting, Green Team – przedstawicielkami centrum kompetencyjnego Green Team – Centrum Zrównoważonego Rozwoju Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, 24/7 Communications oraz InvestVerte.

Przygotowywaniu raportu towarzyszył panel ekspercki omawiający wyniki badań. Dziękujemy jego uczestnikom, którymi byli: Anna Matejczuk-Rosa (Imapp Consulting), Wojciech Mróz (Ashoka Polska), Marta Lesiewska (INSPIRED | Corporate Responsibility), Bolesław Rok (Akademia Leona Koźmińskiego), Michał Rypel (Giant Lazer, ITCorner), Jacek Siadkowski (Tech To The Rescue), Hanna Sikacz (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu), Dorota Teneta-Skwiercz (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu), Agata Zeman (24/7 Communications).

Zespół INSPIRED | Corporate Responsibility: Marta Lesiewska (Founder & Consultant), Justyna Guziec (Associate Consultant), Aleksandra Augustyniak (Specialist).

Wsparcia udzielili: Dawid Bartosik, Grażyna Faltyn.

Przypisy:

1. 10 Human Rights Priorities for the Information and Technology Sector, 2016, https://www.bsr.org/en/our-insights/primers/10-human-rights-priorities-for-the-ict-sector
2. Reuters. Factbox: How big is Bitcoin's carbon footprint? https://www.reuters.com/technology/how-big-is-bitcoins-carbon-footprint-2021-05-13/
3. Worldometers. https://www.worldometers.info/
4. EcoVadis, NYU Stern – Center For Responsible Business „2019 Sustainable Procurement Barometer”
5. The Economist Intelligence Survey 2018
6. Deloitte. (2021). „Zrównoważone zarządzanie stało się imperatywem dla firm z sektora technologicznego w Polsce”. https://www2.deloitte.com/pl/pl/pages/technology-media-and-telecommunications/articles/zrownowazone-zarzadzanie-stalo--sie-imperatywem-dla-firm-z-sektora-technologicznego-w-Polsce.html
7. NYC Stern Research
8. Więcej o metodologii InvestVerte: https://www.investverte.com
9. Pod uwagę wzięto przede wszystkim spółki giełdowe, które raportują dane niefinansowe i finansowe ze względu na dostępność danych dla inwestorów, można jednak domniemywać, że spółki giełdowe i publiczne są w tym obszarze odbiciem ogólnych standardów rynkowych
10. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości. Perspektywy rozwoju polskiej branży ICT do roku 2025. Invest in Poland. https://www.parp.gov.pl/storage/publications/pdf/2017_ict_sector_by_2025_pl.pdf https://ict.trade.gov.pl/pl/f/v/570995/PPE_PL_IT%20ICT%20SECTOR%20IN%20POLAND.pdf
11. Hedstrom, G. (2018). Sustainability. What it is and how to measure it?
12. Forum Odpowiedzialnego Biznesu „Odpowiedzialny biznes w Polsce 2020. Dobre Praktyki” https://odpowiedzialnybiznes.pl/wp-content/uploads/2021/04/FOB_Raport2020.pdf oraz komunikaty prasowe poszczególnych firm
13. https://www.comarch.pl/o-firmie/zrownowazony-biznes/kodeks-etyczny

Źródła:

> Berners- Lee M. „How bad are Bananas”
> Berry M. „Green IT: Understanding its Business Value”. http://www.itmanagerdaily.com/green-it/
> BSR. (2012). Applying the Guiding Principles on Business and Human Rights to the ICT Industry.
> BSR. 10 Human Rights Priorities for the Information and Communications Technology Sector.
> BSR. (2011). Adapting to Climate Change: A Guide for the ICT Industry.
> Ciesielski M. (2016). „Sektor firm technologicznych na fali wznoszącej. A jak w Polsce?”. https://forsal.pl/artykuly/951414,sektor-firm-technologicznych-na-fali-wznoszacej-a-jak-w-polsce.html
> Deloitte. (2021). „Zrównoważone zarządzanie stało się imperatywem dla firm z sektora technologicznego w Polsce”. https://www2.deloitte.com/pl/pl/pages/technology-media-and-telecommunications/articles/zrownowazonezarzadzanie-stalo-sie-imperatywem-dla-firm-z-sektora-technologicznego-w-Polsce.html
> Forum Odpowiedzialnego Biznesu (2020). Raport odpowiedzialnego biznesu w Polsce 2020. Dobre praktyki. https://odpowiedzialnybiznes.pl/wp-content/uploads/2021/04/FOB_Raport2020.pdf
> Gadomski W. (2021). „Polskie firmy technologiczne najczęściej działają w sektorze usług”. https://alebank.pl/polskie-firmy-technologiczne-najczesciej-dzialaja-w-sektorze-uslug/?id=373811&catid=25924
> McKinsey&Company. (2019). „Tech for Good: Using technology to smooth disruption and improve well-being”. https://www.mckinsey.com/featured-insights/future-of-work/tech-for-good-using-technology-to-smooth-disruption-and-improve-well-being
> Marszycki M. (2021). Pandemia nie zaszkodziła rynkowi fuzji i przejęć – wzrosły wyceny przejmowanych spółek”. https://itwiz.pl/pandemia-nie-zaszkodzila-rynkowi-fuzji-i-przejec-wzrosly-wyceny-przejmowanych-spolek/.
> Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A. Sektor Technologii Informatycznych w Polsce. Invest in Poland.
> Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości. Perspektywy rozwoju polskiej branży ICT do roku 2025. Invest in Poland. https://www.parp.gov.pl/storage/publications/pdf/2017_ict_sector_by_2025_pl.pdf
> Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości. IT/ICT sector in Poland. European Funds. https://ict.trade.gov.pl/pl/f/v/570995/PPE_PL_IT%20ICT%20SECTOR%20IN%20POLAND.pdf

Osoby, firmy i organizacje zaangażowane w powstanie raportu

Autorzy i organizatorzy badania:

INSPIRED | Corporate Responsibility – butikowa firma konsultingowa świadcząca usługi z obszaru opracowywania i wdrażania strategii zrównoważonego rozwoju oraz ESG dla firm i inwestorów. Zorientowana na zwiększenie atrakcyjności portfolio inwestycyjnego i wartości przedsiębiorstw. Międzynarodowa grupa ekspertów z sektora finansów, innowacji, zarządzania, komunikacji i PR oraz strategii, która w zrównoważonym rozwoju widzi szansę. Wyznajemy i reprezentujemy metodę małych kroków, które prowadzą do wielkich zmian, i wspieramy naszych klientów w tym globalnym wyzwaniu.

Więcej: https://inspired.cr

Incredibles Sebastian Kulczyk – Incredibles to zainicjowany przez Sebastiana Kulczyka w 2017 r. wszechstronny program mentoringowo-edukacyjny dla najbardziej innowacyjnych polskich startupów. Wyróżnia go autorska formuła „szytych na miarę" warsztatów oraz indywidualnych konsultacji z mentorami, potencjalnymi klientami, inwestorami oraz uznanymi praktykami biznesu.

Do programu zapraszani sią wyłącznie finaliści prestiżowych konkursów organizowanych przez Rzeczpospolitą (Orły Innowacji), My Company Polska, European Tech and Start-up Days i Europejski Kongres Gospodarczy w Katowicach (Start-up Challenge), Uniwersytecki Inkubator Przedsiębiorczości, działający przy Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu (InQube), Wschodni Akcelerator Biznesu (MeetUp Day) oraz Gdański Inkubator Przedsiębiorczości (Starter).

InCredibles to także plaforma projektów i inspiracji wspierających rozwój polskiego ekosystemu startupowego. W tym celu we współpracy z partnerami merytorycznymi i mediami InCredibles inicjuje i współtworzy specjalistyczne raporty, debaty, publikacje oraz patronuje wydarzeniom edukacyjnym dedykowanym młodym polskim przedsiębiorcom, m.in.: MBA for Startups, Jutronauci oraz audycje Firmament w Radiu 357.

Więcej: https://incredibleinspirations.com/

Partnerzy merytoryczni:

Dorota Teneta-Skwiercz – dr hab., profesor Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu (UEW), członek centrum kompetencyjnego Green Team – Centrum Zrównoważonego Rozwoju UEW, International Sustainable Development Research Society (ISDRS) oraz Stowarzyszenia Etyki Biznesu EBEN Polska. Jej zainteresowania naukowe skupiają się na tematyce zrównoważonego rozwoju, społecznej odpowiedzialności organizacji, inteligencji kulturowej, etyce biznesu i *compliance*.

Hanna Sikacz – dr hab. inż., profesor Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu (UEW), członek centrum kompetencyjnego Green Team – Centrum Zrównoważonego Rozwoju UEW. Specjalizuje się w problematyce związanej z niefinansowymi efektami działalności przedsiębiorstw (aspektami ESG), zrównoważonym rozwojem oraz niebieską gospodarką (*blue economy*). Autorka m.in. monografii „Działalność przedsiębiorstwa w obszarach środowiskowym, społecznym i ładu korporacyjnego. Teoria i praktyka".

InvestVerte jest to zespół ekspertów, którzy łączą najlepszą wiedzę z zakresu zarządzania portfelem ESG poprzez tworzenie najlepszych hybrydowych narzędzi sztucznej inteligencji i uczenia maszynowego. Firma opracowuje Big Data oraz gwarantuje, że cały proces jest dobrze kontrolowany i kwestionowany przez wysokiej jakości narzędzia walidacji i niezawodności.

Więcej: https://www.investverte.com/

24/7Communication to jedna z największych agencji konsultingowych specjalizujących się w strategicznym doradztwie w zakresie komunikacji PR. Posiada szerokie kompetencje komunikacyjne – począwszy od PR korporacyjnego i produktowego, CSR oraz ESG, *public affairs* i *lobbing*, po *employer branding* i komunikację wewnętrzną oraz komunikację kryzysową. Każdego dnia ponad 60 ekspertów realizuje najbardziej złożone projekty dla klientów reprezentujących takie sektory jak m.in. technologie, branża farmaceutyczna, energetyka oraz przemysł, dobra konsumenckie oraz handel detaliczny. W 2020 roku agencja została uznana za Najbardziej Innowacyjną Agencję PR w Polsce według MMP. Z kolei w 2021 firma otrzymała najważniejszą nagrodę w konkursie branży PR – Tytanowego Spinacza i tytuł Najlepszej Agencji PR.
Więcej: https://247.com.pl/

Partnerzy społecznościowi:

Tech To The Rescue – globalna platforma łącząca firmy technologiczne i organizacje społeczne w celu wspólnej realizacji projektów *pro bono* rozwiązujących istotne problemy współczesnego świata.

Więcej: https://www.techtotherescue.org/

ITCorner jest stowarzyszeniem łączącym właścicieli firm technologicznych zbudowanym na podstawie zasady zaufania, wymiany wiedzy oraz doświadczeń. Wokół tej idei gromadzimy ludzi, którzy osobiście angażują się w życie naszej organizacji. Budujemy relacje oparte na wartościach i dzielimy się bezcennymi doświadczeniami założycieli firm. Wspieramy branżę technologiczną, a podczas licznych wydarzeń, które organizujemy, wymieniamy się wiedzą i razem szukamy innowacyjnych rozwiązań.
Link: https://itcorner.org.pl/pl/

Ashoka Polska – organizacja pozarządowa z misją budowania świata, w której każda osoba może być twórcą na rzecz dobra wspólnego. Działania organizacji są spójne, odpowiadają na lokalny kontekst oraz potrzeby ekosystemu innowacji społecznych. Ashoka w Polsce wspiera niezwykłe innowatorki i wybitnych innowatorów społecznych.

Więcej: https://www.ashoka.org/pl-pl/country/poland

Partner badawczy:

Imapp consulting jest to zespół analityków mający doświadczenie w badaniach polityk publicznych, w tym wsparcia w obszarze polityki zrównoważonego rozwoju, udzielający wsparcia na każdym etapie ich planowania, wdrażania i oceny efektów.

Więcej: https://www.imapp.consulting

Chcesz wiedzieć więcej lub podzielić się opinią o badaniu i raporcie?
Skontaktuj się z nami: **raportESG@inspired.cr**

CC BY – **Inspired | Corporate Responsibility (2022)**
Szanse i zagrożenia – odpowiedzialność społeczna i środowiskowa firm IT.